

ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΖΗΤΗΣΕ Ο ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ • ΠΥΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ ΠΟΥ ΕΜ

# Άμεση εφαρμογή της απόφα

**Τ**ην παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας ζήτησε αργά χθες το βράδυ ο Αρχιεπίσκοπος για το θέμα της αναγραφής του θρησκευόμενου στις ταυτότητες. Στη συνάντησή που κράτησε 55 λεπτά ο κ. Χριστόδουλος εξέφρασε στον κ. Στεφανόπουλο την πικρία του για την εξέλιξη που είχε το θέμα. Όπως έγινε γνωστό μετά τη συνάντησή ο κ. Στεφανόπουλος απέφυγε να πάρει θέση επικαιρομένης το Σύνταγμα.

Στο μεταξύ η κυβέρνηση δεν προτίθεται να ανοίξει πόλεμο με την Εκκλησία σύμφωνα με όσα αναμένεται να τονίσει ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης στη σημερινή συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, την ίδια ώρα που τρεις τάσεις διαμορφώνονται στο εσωτερικό της Εκκλησίας της Ελλάδος. Και θα προσθέσει ότι ο διάλογος με την Εκκλησία είναι ανοιχτός, όμως οι ρόλοι της Πολιτείας και της Εκκλησίας είναι απολύτως διακριτοί.

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ  
Απολύτως  
διακριτοί  
οι ρόλοι  
Πολιτείας  
- Εκκλησίας

**Η** απόφαση του κ. Σημίτη έχει ήδη τις πρώτες αντιδράσεις και στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ: εκτός από δηλώσεις ολιγαριθμίων βουλευτών σε ραδιοφωνικούς σταθμούς, σ' αυτές συγκαταλέγονται: μια επιστολή του Ευάγγελου Γιαννόπουλου στους Δ. Ρέππα και Σ. Κοσμίδη (για να ενημερωθούν τον Πρωθυπουργό) και η παρουσία του Στ. Παπαθεμελίη (που συντάχθηκε απολύτως με τη στάση των σκληρών της Ιεραρχίας) σε εκδήλωση του Μητροπολίτη Πειραιώς Καλλιníkων. Η κυβέρνηση δηλώνει με κάθε τρόπο και διά του κυβερνητικού εκπροσώπου Δ. Ρέππα ότι η απόφαση δεν αφορά το θρησκευόμενο στις ταυτότητες, αλλά κάθε ενυπόθητο προσωπικό στοιχείο του συμπεριλαμβάνεται στα δημόσια έγγραφα και επιχειρεί με τον τρόπο αυτό να υπερβεί τη διαμάχη Κράτους - Πολιτείας. Ελπίζει δε, όπως ανέφερε κορυφαίος υπουργός, ότι «αν επικρατήσουν οι αρχαίοι στις αντιδράσεις της Πολιτείας να διαμορφωθεί πλέον υπέρ της κυβέρνησης μέτωπο της κοινωνίας κατά του σκοταδισμού».

ΙΕΡΑΡΧΙΑ  
Τρεις  
τάσεις  
για τη  
μορφή των  
αντιδράσεων

**Τ**ο ποια μορφή όμως θα λάβουν οι αντιδράσεις της Εκκλησίας αποτελεί ένα ζητούμενο στο οποίο δεν έχει δοθεί ακόμη απάντηση. Ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος εμφανίζεται κατά των βιαίων αντιδράσεων και υπέρ της προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή σε όποιο άλλο δικαστήριο. Άλλες προήδρασε πολλές σχέσεις συνεργατών του και προσκεκλημένων σ' αυτόν μητροπολιτών χωρίς όμως να καταλήξει σε συγκεκριμένη θέση. Η στάση του θεωρείται ότι εκφράζει την πλειοψηφία των ιεραρχών. Αντίθετα μια ομάδα επτά μητροπολιτών επιδιώκει βίαιες εκδηλώσεις σε όλη την Ελλάδα. Στον αντίποδα μια τρίτη, ολιγαριθμη ομάδα, αποτελούμενη από τους μητροπολίτες Ιωαννίνων Θεόκλητο, Ζακύνθου Χρυσόστομο και Θιβών Ιερώνυμο συνιστούν νηφαλιότητα και δηλώνουν ότι το τι θα αναγραφούν οι ταυτότητες αποτελεί θέμα της Πολιτείας.

**Η** κυβέρνηση πάντως δέχεται τα πυρά της αντιπάλειψης για τη στάση της. Ιδιαίτερη αξία έχει η στάση της Ν.Δ., όπου - και αυτό το θέμα - έλαβε εσοχοματική διάσταση! Το κόμμα διχάστηκε μεταξύ της σκληρής στάσης του Κ. Μητσotάκη και της μετριοπαθούς που εκφράστηκε από τον Πρ. Παυλόπουλο. Ο ίδιος ο Κ. Καραμανλής λέγεται ότι προβληματίζεται σοβαρά να συγκεράσει τις δύο απόψεις. Στην κρίση... ταυτότητας της αντιπολιτεύσεως, ασφαλώς πρέπει να αθροιστεί η υπέρ του κ. Σημίτη δήλωση του προέδρου των Φιλελευθέρων Στ. Μάνου, ο οποίος επετέθη στον Κ. Μητσotάκη για τη στάση του.

Ο διάλογος για τις σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας συνεχίζεται, αλλά όχι για την αναγραφή του θρησκευόμενου στις ταυτότητες. Σε αυτό το πλαίσιο θα κινηθούν στο εξής τα κυβερνητικά δίληματα, ύστερα από την κατηγορηματική τοποθέτηση του Πρωθυπουργού στο ζήτημα των ταυτοτήτων. Την κυβερνητική θέση κατέστησε ουσιαστικά σαφή, χθες, ο υπουργός Τύπου κ. Δημ. Ρέππας, ενώ την ίδια στιγμή η απόφαση για την άμεση αφαίρεση του θρησκευόμενου από τις ταυτότητες προκαλεί τριγμούς στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ  
Διονύσης Νασούπουλος

**Η** πρώτη ουσιαστική διαφοροποίηση, μάλιστα, έρχεται από τον αρχηγό υπουργού Δικαιοσύνης κ. Ευάγ. Γιαννόπουλο, ο οποίος δηλώνει κατηγορηματικά αντίθετος με τη διαγραφή του θρησκευόμενου, ενώ «απαράδεκτη» χαρακτήρισε την εξέλιξη και ο κ. Στ. Παπαθεμελίης. Αντίθετος, τους χειρισμούς του κ. Σημίτη στηρίζει ευθέως με δηλώσεις του ο υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Άκης Τσοχατζόπουλος.

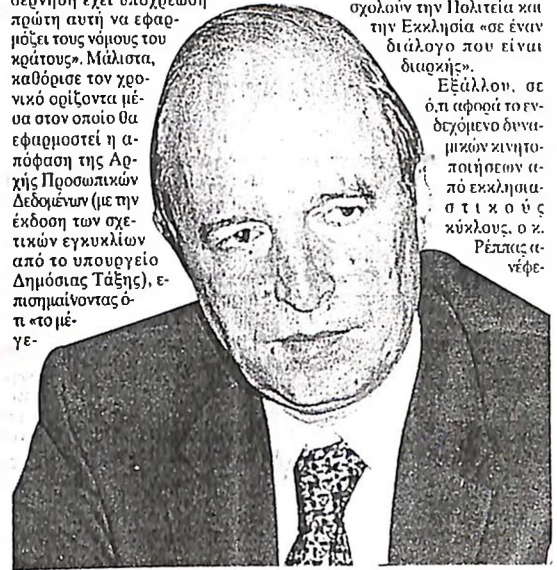
Ο κ. Γιαννόπουλος θεωρεί ότι το θέμα ανοίγει «τους ασκούς του Αιόλου» για το ΠΑΣΟΚ και με επιστολή που έστειλε στον υπουργό Τύπου κ. Δημ. Ρέππα και τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σωκ. Κοσμίδη, αμφισβήτησε ενόψει την επίμαχη απόφαση της Αρχής Προσωπικών Δεδομένων. Στην επιστολή αναφέρει ότι ο ίδιος είχε προωθήσει τον νόμο για τη σύσταση της ανεξάρτητης Αρχής και οι διατάξεις του δεν έχουν το νόημα που προσδόθηκε, ενώ τονίζει πως δεν θεωρεί ότι το θρησκευόμενο είναι ενυπόθητο προσωπικό δεδομένο. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος τό-

νος γβες από την πλευρά του ότι «το θέμα των ταυτοτήτων δεν αφορά τις σχέσεις κυβέρνησης και Εκκλησίας», ενώ σημείωσε ότι «η κυβέρνηση έχει υποχρέωση πρώτη αυτή να εφαρμόσει τους νόμους του κράτους». Μάλιστα, καθόρισε τον χρονικό ορίζοντα μέσα στον οποίο θα εφαρμοστεί η απόφαση της Αρχής Προσωπικών Δεδομένων (με την έκδοση των σχετικών εγκυκλίων από το υπουργείο Δημόσιας Τάξης), επισημαίνοντας ότι «στο μέγε-

θος του εν λόγω χρόνου μπορεί να λει κάποιος ότι αφορά ημέρες ή μήνες και δεν αφορά χρόνια...».

Ο κ. Ρέππας ανέφερε ότι η κυβέρνηση σε καμία περίπτωση δεν επιθυμεί αντιπαράθεση με την Εκκλησία. Και άφησε ανοικτή την πόρτα του διαλόγου για όλα «τα συναφή θέματα, τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος», κάνοντας ειδική αναφορά στην εκκλησιαστική εκπαίδευση, την αλλαγή του τρόπου απονομής της εκκλησιαστικής δικαιοσύνης και το αναταξιακό έργο της Εκκλησίας. Ζήτημα για τα οποία υπογράμμισε ότι απαιτούνται σχολούν την Πολιτεία και την Εκκλησία «σε έναν διάλογο που είναι διαρκής».

Εξάλλου, σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο διενεμηκών κινητοποιήσεων από εκκλησιαστικούς ούζ κύκλους, ο κ. Ρέππας ανέφε-



## Αιφνιδιάστηκε η Ν.Δ. - προσπάθειες ισορροπίας α

ΡΕΠΟΡΤΑΖ  
Γιάννης Α. Πολίτης

**ΑΙΦΝΙΔΙΑΣΤΙΚΗ** ΑΛΛΗ μια φορά η Ν.Δ. με την ξεκάθαρη θέση του Πρωθυπουργού, στη Βουλή, για τις ταυτότητες. Ένας αιφνιδιασμός που φάνηκε μέσα σε λίγα λεπτά, αφού το κόμμα βγήκε προς τα έξω με δύο θέσεις. Μία του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου κ. Π. Παυλόπουλου, η οποία ήταν μετριοπαθής, και μία του κ. Κ. Μητσotάκη, ο οποίος διάλεξε τη συστολή γαμμή. Μια γραμμή με την οποία δεν συμφώνησε η κ. Ντόρα Μπακογιάννη. Ο κ. Κ. Καρμιανής, στο θέμα των ταυτοτήτων, έχει ένα αντικειμενικό πρόβλημα. Καλείται να ισορροπήσει μεταξύ δύο εντελώς αντίθετων τάσεων και να βρει τη χρυσή τομή. Αυτό όμως δεν είναι το πιο εύκολο πράγμα, καθώς η τάση των σκληρών έχει συντριπτική υπεροχή στην Κοινοβουλευτική Ομάδα, στον κοινοτικό μηχανισμό αλλά και στην οργανωμένη βάση.

Τουλάχιστον το 90% των βουλευτών αλλά και των τοπικών στελεχών επηρεάζεται άμεσα από την Εκκλησία. Διατηρούν σχέσεις με τους ιεράρχες των περιφερειών τους και αντλούν ψήφους από τις δεξαμενές των πιστών τους οποίους μπορούν να επηρεάσουν με έμμεσο ή άμεσο τρόπο πριν από τις εκλογές ιερείς και επίσκοποι. Οι πιο γνωστοί βουλευτές αυτής της τάσης είναι ο κ. Ν. Κατσάρος της Λάρισης και ο κ. Ν. Νικολόπουλος της Χατίας καθώς και ο πρώην βουλευτής Θεσσαλονίκης και υπουργός κ. Σ. Κουβέλας. Οι «σκληροί» βουλευτές λοιπόν ζητούν η Ν.Δ. να μπει μπροστά στους «αγώνες» της Εκκλησίας και να ταυτιστεί με τους ιεράρχες. Μάλιστα μερικοί απ' αυτούς εξέδωσαν «πύρινο» δηλώσεις εναντίον της κυβέρνησης, τις οποίες αμέσως έστειλαν με φαξ

στους μητροπολίτες των εκλογικών τους περιφερειών. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν οι λίγοι, η ισχυρή μειοψηφία των 10%, οι λεγόμενοι «ευρωπαϊστές». Πρώτη σήκωσε τη σημαία του εκσυγχρονιστικού λόγου της Ν.Δ. στο θέμα των ταυτοτήτων η κ.

**Σύγκρουση της πλειοψηφίας των σκληρών με τη μειοψηφία των ευρωπαϊστών**

Μιρέττα Γιαννιτσού, η οποία συμφωνεί με την προσαρμογή της χώρας μας στα ευρωπαϊκά δεδομένα. Ακόμη πιο προχωρημένες θέσεις προς αυτή την κατεύθυνση έχει διατυπώσει ο συνεργαζόμενος με τη Ν.Δ. κ. Σ. Μάνος. Αλλά και η κ. Ντόρα

Μπακογιάννη, η οποία ανοιχτεί στις ΗΠΑ, με δηλώσεις αποπαρεθόν έχει ταχθεί υπέρ της μη υποχρεωτικής αναγραφής του θρησκευόμενου, λέγοντας ότι είναι πολύ στοιχείο σε ένα κρατικό έγγραφο. Προτίει οι όμοιες συμβιβαστική λύση την προαιρετική